

Fylkesmannen i Hordaland
Helse- og sosialavdelinga
Postboks 7310
5020 BERGEN

FYLKESMANNEN I HORDALAND	
SAKSNR.:	SBH.
ARKIVNR.:	U.OFF. §
MOTTATT DATO:	14 SEPT. 2016
TA ☐	DATO: SIGN.:
TIDL.REF.:	

Deres ref:
2016/8976 721.0

Vår ref:
201612734-2

Dato:
08.09.2016

SVAR PÅ SPØRSMÅL OM DEKNING AV NØDVENDIG LIVSOPPHOLD VED STRAFFEGJENNOMFØRING I OVERGANGSBOLIG

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) viser til deres brev av 30.06.2016 vedrørende dekning av nødvendig livsopphold ved straffegjennomføring i overgangsbolig. I brevet mener Fylkesmannen at det er uklart hvor langt kriminalomsorgen sitt ansvar for kost og losji med videre rekker for dømte som soner i overgangsboliger.

I henhold til straffegjennomføringsloven § 10 første ledd bokstav c) kan fengselsstraff, forvaring og strafferettslige særreaksjoner gjennomføres i overgangsbolig.

Hovedregelen er at innsatte som gjennomfører varetekt, fengselsstraff og forvaring i fengselsinstitusjon mottar sitt daglige livsopphold fra kriminalomsorgen, jf. Rundskriv I-11/2000 kapittel II.

Reglene for frigang fra overgangsbolig er regulert i straffegjennomføringsloven § 20 og tilhørende retningslinjer punkt 3.18:

Ved frigang til arbeid skal kriminalomsorgen påse at det inngås arbeidsavtale mellom innsatte og arbeidsgiver. Arbeidslønnen skal, etter at lovbestemte trekk er foretatt, overføres til fengselet. Dersom den innsatte selv står ansvarlig for innkjøp og tilberedning av egen kost, skal det ikke foretas trekk for dette. Det resterende beløp avsettes på egen rentebærende konto som disponeres av fengselet og den innsatte i fellesskap. Dersom innsatte ønsker det, kan pengene settes inn på en (ikke rentebærende) konto i fengselet. Foruten til dekning av nødvendige kost- og reiseutgifter, bør kontoen i utgangspunktet benyttes til nødvendige økonomiske forpliktelser, slik som utgifter til bolig og eventuell forsørgelsesbyrde, samt løslatelsesforberedende tiltak.

Når det kommer til de innsatte som har frigang til skole eller deltar i programvirksomhet, utbetales dagpenger etter ordinære satser fra kriminalomsorgen, og det skal i utgangspunktet ikke foretas trekk for opphold. Dersom vedkommende mottar skolepenger, stipendier eller

lignende, avgjør leder av fengselet om trekk skal foretas. I de tilfelle hvor innsatte selv kjøper og tilbereder sin mat, skal det utbetales et passende beløp i kostpenger.

Innsatte skal gjøres kjent med bestemmelsene i dette punkt i forbindelse med at frigangsavtale inngås.

I tillegg faller også ganggutter inn under andre avsnitt i sitatet ovenfor.

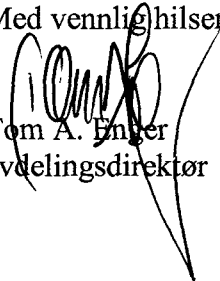
I retningslinjer til straffegjennomføringsloven punkt 3.46 er det gitt at innsatte i overgangsbolig forutsettes å gjennomgå sosial trening i rehabiliteringsøymed. Det er et vilkår for overføringen av den innsatte innenfor normal arbeidstid er sysselsatt med arbeid eller skole utenfor fengselet. Unntak kan gjøres når særlige grunner gjør det hensiktsmessig. Dette fører til at det i forkant av innvilgelse av overføring til overgangsbolig skal foreligge et sysselsettingstilbud, som for eksempel arbeid, skole eller tiltak i regi av NAV.

I henhold til veilederen "NAV – med blick på fengsel og kriminalomsorg", er det gitt at NAV-veileder som jobber i fengsel må ha et tett samarbeid med NAV-kontoret i den enkelte innsattes hjemkommune om innvilgelse av tiltak under straffegjennomføring i fengsel. NAV-veiledere i fengsel må bistå i den praktiske gjennomføringen av tiltaket, for eksempel ved å finne egnet tiltak/tiltaksarrangør. I de tilfellene innsatte får innvilget ytelser fra NAV for å delta på tiltaket vil de på lik linje med andre innsatte med inntekt måtte bære noen av sine kostnader selv. I de tilfellene hvor den innsatte deltar på et tiltak som ikke gir rettigheter til ytelser fra NAV vil kriminalomsorgen ha ansvar for å dekke utgifter til livsopphold for den innsatte.

KDI mener at regelverket er tydelig på at ved innsettelse i fengsel er det kriminalomsorgen som har ansvaret for at det daglige livsopphold til den innsatte blir ivaretatt.

På bakgrunn av henvendelsen fra Fylkesmannen i Hordaland vil KDI kartlegge om praksisen knyttet til daglige livsoppholdet for innsatte i overgangsboliger følges i tråd med regelverket.

Med vennlig hilsen

Tom A. Enger
avdelingsdirektør

Lisabeth Andersen
rådgiver